

SCI-CONF.COM.UA

EUROPEAN CONGRESS OF SCIENTIFIC DISCOVERY

**PROCEEDINGS OF VII INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
JUNE 23-25, 2025**

**MADRID
2025**

EUROPEAN CONGRESS OF SCIENTIFIC DISCOVERY

Proceedings of VII International Scientific and Practical Conference

Madrid, Spain

23-25 June 2025

Madrid, Spain

2025

UDC 001.1

The 7th International scientific and practical conference “European congress of scientific discovery” (June 23-25, 2025) Barca Academy Publishing, Madrid, Spain. 2025. 304 p.

ISBN 978-84-15927-30-3

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // European congress of scientific discovery. Proceedings of the 7th International scientific and practical conference. Barca Academy Publishing. Madrid, Spain. 2025. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/vii-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-european-congress-of-scientific-discovery-23-25-06-2025-madrid-ispaniya-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: madrid@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2025 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2025 Barca Academy Publishing ®

©2025 Authors of the articles

55.	Батракова Т. І., Будько Д. З.	253
	РОЛЬ ЕКСПОРТУ АГРАРНОЇ ПРОДУКЦІЇ У ФОРМУВАННІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВІЙНИ	
56.	Батракова Т. І., Пучков О. О.	260
	ІМПОРТ ПРОДУКТІВ ХАРЧУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ГУМАНІТАРНОЇ ДИПЛОМАТІЇ УКРАЇНИ: ПОДАТКОВІ ЗМІНИ ПІД ЧАС ВІЙНИ	
57.	Варвашенко В. А.	267
	ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК КАТАЛІЗАТОР ЗЕЛЕНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ: КОМПАРАТИВНИЙ АНАЛІЗ ПРАКТИК ЄС ТА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	
58.	Василенко О. Ю.	273
	КОГНІТИВНІ ОБМЕЖЕННЯ УВАГИ В ІМЕЙЛ-МАРКЕТИНГУ. ІНТЕГРАЦІЯ МЕТОДУ «СІМ, ПЛЮС МІНУС ДВА» ДЖОРДЖА А. МІЛЛЕРА В СТРАТЕГІЮ ІМЕЙЛ КОМУНІКАЦІЇ	
59.	Глушко А. Д., Горошочок А. В.	279
	МАКРОЕКОНОМІЧНІ НАСЛІДКИ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ: АНАЛІТИЧНИЙ ВИМІР ТА СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ ВІДНОВЛЕННЯ	
60.	Діський А. В.	285
	ВПЛИВ ВНУТРІШНЬОГО ТУРИЗМУ НА РОЗВИТОК ГОТЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	
61.	Протопопова Н. А.	289
	РОЗВИТОК ІНСТИТУЦІЙНОЇ БАЗИ ДЛЯ ЗАХИСТУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ УКРАЇНИ	
62.	Протопопова Н. А.	292
	СТРАТЕГІЇ АДАПТАЦІЇ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ УКРАЇНИ ДО ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ	
63.	Протопопова Н. А.	294
	ЗМІЦНЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ	
LEGAL SCIENCES		
64.	Безотосний С. В.	296
	ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВДОСКОНАЛЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ БЛОКЧЕЙН	
65.	Марочкін О. І.	301
	ОПЕРАТИВНІСТЬ РОЗСЛІДУВАННЯ ЯК ПРІОРИТЕТ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ	

МАКРОЕКОНОМІЧНІ НАСЛІДКИ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ: АНАЛІТИЧНИЙ ВИМІР ТА СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ ВІДНОВЛЕННЯ

Глушко Аліна Дмитрівна,

к.е.н, доцент

Горошочок Анна Володимирівна,

студентка

Національний університет «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»
м. Полтава, Україна

Вступ.

Воєнний стан, запроваджений у відповідь на повномасштабну агресію проти України, став визначальним фактором трансформації національного господарства, істотно змінюючи умови функціонування як державного, так і приватного секторів [1].

Зміщення економічних пріоритетів, масштабні людські втрати, руйнування інфраструктури, порушення логістичних ланцюгів та дестабілізація фінансових ринків зумовили потребу у глибокому аналізі нових викликів і адаптаційних механізмів, які впроваджуються в умовах надзвичайної ситуації.

У сучасних умовах воєнний стан не лише формує критичне навантаження на бюджетну систему, а й стимулює переосмислення стратегії економічної безпеки, перерозподіл ресурсів, мобілізацію виробничого потенціалу та активізацію міжнародної фінансової і технічної підтримки [2].

Оцінка впливу воєнного стану на ключові макроекономічні індикатори, інвестиційну привабливість, зайнятість населення та галузеву структуру економіки є необхідною умовою для формування ефективної політики відновлення й сталого розвитку в постконфліктний період.

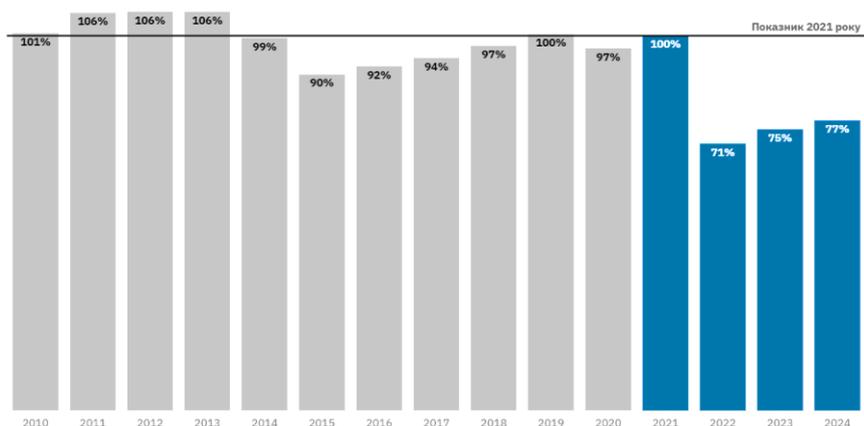
Таким чином, дослідження економічних наслідків воєнного стану є актуальним не лише з точки зору реагування на кризу, але й у контексті довгострокового планування економічної стабільності та відбудови держави.

Мета роботи. Метою дослідження є аналіз макроекономічних наслідків запровадження воєнного стану в Україні, а також формулювання стратегічних орієнтирів для її стабілізації та адаптації до кризових.

Матеріали та методи дослідження. У процесі дослідження використано сукупність загальнонаукових та спеціальних методів, що забезпечують комплексний підхід до аналізу макроекономічної динаміки в умовах воєнного стану. Методологічною основою стали принципи системного, структурно-функціонального та ситуаційного аналізу, що дозволяють дослідити трансформаційні процеси в національній економіці через призму воєнних ризиків і викликів.

Застосовано методи економіко-статистичного аналізу для оцінки змін основних макроекономічних показників, зокрема валового внутрішнього продукту, рівня інфляції, безробіття, зовнішньоторговельного балансу та державного боргу. Емпіричну базу дослідження становлять офіційні статистичні дані Державної служби статистики України, Національного банку України, Міністерства економіки України, а також звіти міжнародних фінансових інституцій (МВФ, Світового банку, ЄБРР).

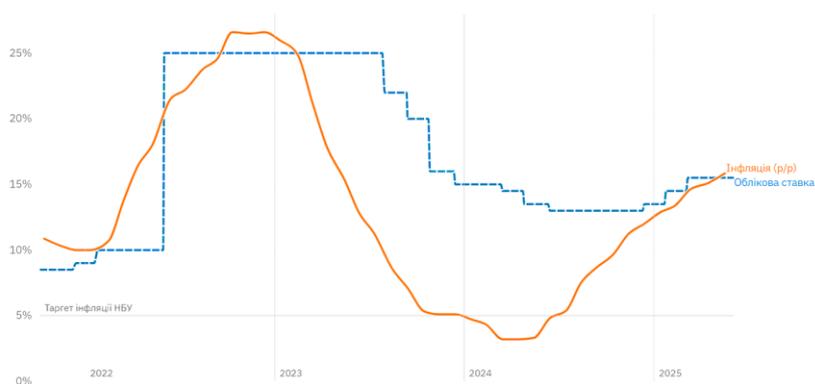
Результати та обговорення. Запровадження воєнного стану в Україні зумовило масштабні трансформаційні процеси в національній економіці, які відобразилися на ключових макроекономічних індикаторах [3]. Найгостріші прояви кризи спостерігалися у 2022 році, коли реальний валовий внутрішній продукт скоротився майже на 30 %, що стало рекордним падінням за всю історію незалежності. Водночас уже впродовж 2023 року розпочалася фаза часткової стабілізації: реальний ВВП продемонстрував позитивну динаміку зростання на рівні 5,3 %, а у 2024 році темпи зростання дещо уповільнилися, зберігаючи позитивний вектор (рис. 1) [4–6]. Проте, за результатами ІV кварталу 2024 року, фіксується перше незначне зниження темпів приросту, що свідчить про крихкість відновлення в умовах триваючої невизначеності. Передбачається сповільнення зростання ВВП у 2025 році до 2% після 3,2% у 2024-му, якщо активні бойові дії продовжаться протягом року [7].

Рис. 1. Реальний ВВП, % від показника 2021 року [4]

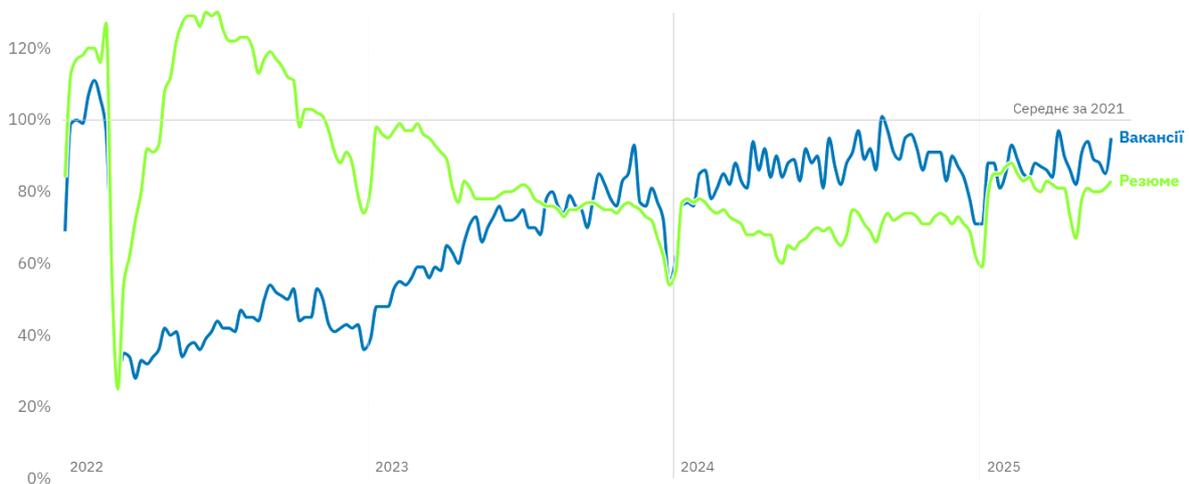
Окремої уваги заслуговує трансформація галузевої структури економіки. У відповідь на обмеження зовнішньої торгівлі та ушкодження інфраструктури, уряд здійснює заходи щодо переорієнтації на енергоекспорт, зокрема в електроенергетичному секторі. Водночас аграрна галузь, яка є традиційно ключовою для України, потребує значних інвестицій у відновлення логістики, зрошувальних систем і переробних потужностей [8].

Фінансова система України зазнала суттєвих навантажень: стрімке зростання інфляції стало наслідком дестабілізації логістичних ланцюгів, підвищення витрат на оборону, а також обмежень у сфері виробництва й енергозабезпечення [9]. У відповідь на інфляційні ризики Національний банк України був змушений підвищити облікову ставку до 25 %, що стало важливим кроком у стримуванні девальваційного тиску й підтримці курсової стабільності [10]. Попри вжиті заходи, у 2025 році інфляція залишалася на рівні близько 15 % (рис. 2), що суттєво обмежує можливості для активізації інвестиційної активності та споживчого попиту.

Рис. 2. Компаративний аналіз рівня інфляції та облікової ставки НБУ [4]

Одним із найбільш чутливих сегментів економіки виявився ринок праці. За даними міжнародних організацій, у перший рік повномасштабної агресії було втрачено до 30% робочих місць, що спричинило різке зростання безробіття та зниження рівня доходів населення [11, 12]. Виїзд значної частки працездатного населення за кордон, а також мобілізація кваліфікованих кадрів, зумовили дефіцит трудових ресурсів у критичних галузях, зокрема в агропромисловому комплексі, будівництві та енергетиці (рис. 3). Цей фактор наразі є одним із ключових стримувальних елементів відновлення виробничого потенціалу країни.

Рис. 3. Динаміка показників активності на ринку праці України [4]

Важливу роль у забезпеченні макроекономічної стабільності відіграла міжнародна фінансова підтримка. Завдяки співпраці з Міжнародним валютним фондом у межах програми розширеного фінансування (EFF), Україна змогла частково компенсувати дефіцит бюджету та здійснювати критичні соціальні й оборонні видатки. Проте зовнішня допомога, незважаючи на свою вагомість, не може виступати довготривалим джерелом стійкого економічного зростання без внутрішніх структурних змін [13].

Висновки. Отже, результати дослідження підтверджують, що макроекономічна динаміка України в умовах воєнного стану формується під впливом багатofакторного тиску, який поєднує шоки пропозиції, падіння попиту, демографічні втрати та геополітичну невизначеність. У такій ситуації стратегічними орієнтирами мають стати посилення внутрішньої економічної

стійкості, диверсифікація джерел фінансування, стимулювання підприємницької активності та відновлення людського капіталу як ключового ресурсу для післявоєнної відбудови країни.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Onyshchenko S., Hlushko A., Maslii O., Chumak O. (2024). Digital transformation of the national economy in the context of information environment development in Ukraine. Chapters of Monographs, in: "Transformations of national economies under conditions of instability", published by the Scientific Route OÜ. Tallinn, Estonia, chapter 6, pages 169–197. DOI: 10.21303/978-9916-9850-6-9.ch6
2. Hlushko A.D., Taranets B.V. Institutional provision of economic security of business entities: EU experience for Ukraine. Economy of urban renewal: Collection. of materials of the International Urban Forum, Kyiv National University of Economics named after Vadym Hetman, Kyiv, March 22-23, 2023. К.: KNEU, 2023. P. 39–42 (410 p.)
3. Глушко А.Д. Деретуляція бізнес-середовища в Україні в умовах воєнного стану. Економічна безпека: держава, регіон, підприємство: Матеріали Міжнародної науковопрактичної Інтернет-конференції, 29 вересня 2022 р. Полтава: НУПП, 2022. С. 24–27 (215 с).
4. Центр економічної стратегії. Трекер економіки України під час війни. URL: <https://ces.org.ua/tracker-economy-during-the-war/>
5. Державна служба статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua
6. Міністерство фінансів України. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/gdp/>
7. World Bank. Global Economic Prospects: January 2025. International Bank for Reconstruction and Development. DOI: 10.1596/978-1-4648-2147-9
8. Онищенко С.В., Глушко А.Д. Регуляторні інструменти підтримки та відновлення національної економіки України. Академічна й університетська наука: результати та перспективи: XV Міжнародна науково-практична конференція, 02 грудня 2022 р. Полтава: НУПП, 2022. С. 43–45. URL:

<http://reposit.nupp.edu.ua/handle/PolNTU/11727>.

9. Глушко А.Д., Сапсай Б.В. Підтримка стійкості фінансової системи України в умовах воєнного стану. Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція «Сталий розвиток: виклики та загрози в умовах сучасних реалій», 15 червня 2023 року. Полтава: НУПП, 2023. С. 145. URL: <http://reposit.nupp.edu.ua/handle/PolNTU/13051>

10. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/>

11. World Economic Outlook report. International Monetary Fund. URL: <https://www.imf.org/en/Publications/WEO/weo-database/2025/april>

12. Border crossings from and to Ukraine 2023. Statista. URL: <https://www.statista.com/statistics/1310270/number-of-refugees-from-ukraine/>

13. Глушко А.Д. Регуляторні важелі й інструменти на ринках досконалої та недосконалої конкуренції. Збірник наукових праць. Луцький національний технічний університет. Економічні науки. Серія «Економіка та менеджмент». 2010. Випуск 7 (26). Частина 4. С. 92–102.